

၇၇၀

၆၁

၁၄၀

ကားစားနီအား
စာပေအား

မိမိလေးသိုင်း။
မိမိ

၆

၁၅၈၈၈

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ရှေးကပြည်ပြည်တွင်းဝန်ကြီးတင်ကြားပြည်ပြည်တွင်းကောင်းကောင်းစေ့စပ်ရိုးသားတို့ကောင်းရိုးမလိုက်လျှောက်စွတ်တိုက်ရှေးခိုက်ခိုက်မသွားတိမ်းပါ။ ရှိသမျှဦးလယ်မခိုင်း၊ ရွှေရိုင်းစော့မွှားမလိမ္မာရှေးမက်ကာမရာလယ်မပိုင်မိုင်းမရိုးရှင်းရှင်းမ
နိုင်မကွပ်ပြည်သုညလုံကြောင်းလျှောက်သံဝင်ရိုးမိုင်းမိုင်းကြိုးရှေးသိုးတို့တို့မြင်သည့်လိုကားလျှောက်သံချာပြည်တိုင်းကားစွဲစပ်လျားဘေးသိုးမိရင်ရိုးတည်၊ အမျိုးစပ်လျားသားမြေးရှိလျက်၊ အစပ်ဆက်ရှေးစပ်ဆက်သားမြေးမဝေးစပ်
ဆက်၊ ရှိပါလျက်တည်မြဲစေတော့မိကား၊ အသစ်စိုက်ရှေးစွဲချိုက်သားရှေးသည့်ဓာတ်ဟူ၊ ထုတ်မိတ်ဟူမင်တကာတို့လိမ္မာတတ်သိ၊ ပညာရှိဟူ၊ ပြည်ကြီးချက်တွင်ဝန်ကြီးတင်ကြားမိရင်လေမင်းဆင်မြင်းရှင်းလွှားကိုမိထားရှေးတိုင်းကား
မိမိမကွပ်စွဲရမိရင်စေဟူ၊ မိမိထွေတတ်သားရတပ်တို့ဆိုရတတ်မူ၊ ပြည်သုပြည်သားလျှောက်မြင်သည့်ဝန်ကြီးကားထိုခါလျက်လတ္တံ့။ ၁၀။ သန်ခေါင်လွှဲတွင်မက်တုံခြင်သည့်လှလင်တလေး၊ ကျစ်မြော်လှစံပြီးဝေလွန်ရှား။
ခွေးသားဝါးရှေးလွန်ရှားကွပ်ထွေတုံလေလေလျှင်လွန်ရှင်းလွန်ကိုပြည်လိုကားထိုရှေးအခါလျှောက်ကားထွေကော့ရှေးအခါထက်တက်သက်သွားလား။ ၁၁။ အခါကားရောင်ဝယ်၊ ကိုစယ်ဘွေရှားလယ်ရာအလယ်၊ အရပ်
အလတ်၊ အပြတ်သုံးပါး၊ ထိုသုရှားတို့မယားသားမြေးကြီးမွေးစွဲရှေးသုရှားသုမြေးမွေးရှားလေလည်မိရေရောတက်ရှားလှသတ္တကြောင့်စောင့်ကြာမိပါ။ အိမ်ရှားမယား၊ မှော်မထားရှေးတလတခါ၊ မလာမည်မိုးမိုးရှေးလည်မြေးမြေးမြေးမကားလျှို့
မတ်ဖြားရှေးလင်သားဘွေရှားရသည့်ရှာကိုရှင်သားမိမိ၊ မှော်လိးရှားကိုထွေရှားရသားမှန်ရှားလှစံကြောင့်ထက်မိမိ၊ ကြေးရွာအကျယ်အပိုအရှင်သုမြိုတင်ရှေးဆင်လင်သင်ကို၊ ရိုးစွတ်ဆိုရှေး။ ထိုခါအပိုင်ကျင်လတ္တံ့။ ၁၂။ ကြက်ဦးတွန်ဦးပြီး
လင်ကားတွင်မက်တုံခြင်သည့်သမင်အမျှား၊ တောသစ်ကျားကိုသွားလေရာရှေးဘွေရှားပတ်ပတ်၊ ခတ်မည်လည်ညို့၊ မိုက်ရှ်တို့သေး၊ မြေးရိုးမယားလက်ယာလက်ဝဲလွှဲရှ်ပိုးရှောင်၊ ချောင်မြောင်တောင်စေါ်၊ ကျိန်အောင်းအရိုးအောင်း

[illegible]

ရာတွင်။ ဘလယ်ခြင်း၍။ ကျွန်ကျင်းမရွေး။ မလေးမမြတ်။ ဟောလေ့တတ်မှ။ ဆုလပ်လည်း။ သို့သော်။ ရာလယ်ရာလျှင်။ ကျွန်ရာလွှတ်။ ထွ်လျက်တင်လ်။ မှီပင်ငါးသား။ ဝတ်စားသက်ရံ။ ရဟန်းပရိက္ခရာ။ ချိုမြိန်စွာမှ။ ဆရာမိဘ။ ပြစ်မှားကြာရှ်။ ဆွေဆွကြာ
ပြု။ လျှာမခံ။ ဝတ်စိတ်က။ သည်းတတ်ဟု။ ဘုရားကျိုး။ ကြီးစွာပို့စွ။ ရွေးကလျှပ်။ ရာသယာကို။ လျှာမိချော။ ကျွန်လေသည်သာ။ ကြိုးမှာမပေး။ ခွေးကြွေးသော်မှ။ ကြိုးကြီးစွာဟု။ နောင်တတဘက်။ ပြစ်မှားပြန်၍။ မတန်မရာ။ သို့ချည်းသာလျှင်။ ဆရာသ
ခင်။ ကျေးဇူးရှင်ကို။ သို့ဝင်ပြစ်မှား။ ထိုသူများတို့။ ပျံ့။ သို့သော်။ သံသရာပစ္စယ။ ဘုရားသို့။ သား။ ထွားထွားကျေမှု။ ခုတ်မှန်ကြာရှ်။ သည်ကစုစော့။ ခွေးရွေးသော်။ မပေါ်လျှာပြု။ ပျော်စိမ်းကပ်။ ပယ်လေးရပ်၍။ မချွတ်ခြင်း။ ဘုရားရှုကြာ။ ခံရမလျှင်။ ပြစ်လွှာ
။ ၁၂။ သည်နာတဘက်။ မတ်တံပြုသည်။ ဘလွှာကြီးစွာ။ ထိုကျော်
ရှိုးခပ်ဆတ်။ မပျက်စေငှ။ ခပ်နာကျော်။ တယ်ဟာမသိ။ ဝ
ရာလျှင်။ ရေပေါ်တွင်။ ကြိုက်။ မြင်သည်ပေါ်ပေါ်။ မြောလေသည်ကို။ မြင်သည်လျှင်။ လျှပ်လ်စာမြား။ ဆ
တံမိဝတ်ရာ။ ထိုရောဘ်ဝယ်။ လက်မှာတုရှင်။ ချင်းမှာထား။ ဆူးစောတက်ခွင်။ ခြေကတိုင်ကာ။
လျှင်ကျင်းကျင်း။ မီးတင်ဝပ်လျှင်။ ဘုရားတင်။ မရှိရတည်း။ ပြုလေစင်တလင်းပြင်သို့။ မြေပြင်သင်သင်။ ရှိတုံလျှင်။ မှီယံမင်ဝယ်။ ကျမည်ချိန်။ မျိုးပျက်၍။ စုံစွာတွေတွေ။ မျှပ်တုံလေမှ။ ရောလေဘပင်။ ပေါ်ငါးမျက်စင်မှ။ ရံချင်ပွင့်
ချင်။ သို့ပြင်တချို့။ ခွေးပို့ပို့။ သို့သော်။ ကော်ကာလည်ဆွတ်။ လည်ပတ်ရောင်ချ။ ကြေးငွေရလှ။
ခါလျှင်။ ဆရာမိဘ။ တာသင်ယူ။ ကျေးဇူးသခင်။ တံချစ်ရှင်ဟု။ လျှာခြင်ပြီးမှ။ မိဘလုပ်ကျေ။ ဘုရားဘေးထွ်သည်။ ကျင့်စံပြန်ကို။ ငရဲပေါ်။ သင်္ခါတပါ။ မပြစ်မှား။ တည်မြဲသစ္စာ။ ထိုကျော်ရာလျှင်။ ရေပေါ်တွင်သို့။ များပြင်ကြားငွေ။ ဆန်ရေစပ်။

[illegible]

6000

ရှိသတို့ဘုရားမှာဌာနာလတ္တံ့ထိုမင်းရဲယားရွှေနှင့်သာကိုဆောင်
 ပြည်ကြီးတည်လတ္တံ့ပူးမင်းသွေးမိသွေးမင်းကြီးကပ်တောင်သင်္ဃာလမည်မင်းကြီး
 မင်းလတ္တံ့ထိုသို့သောဘဝါမင်းတရားလည်တံသားကံသို့ဝတ်စားလမည်ယိုးသားရွှေမိဗြဟ္မာကုလားတရားတံလေးမူးမူးတို့လည်ထိုမင်းထံရင်းဝပ်လတ္တံ့ထိုသို့မင်းပြုသောဘဝတံသံခွင့်မျှလတ္တံ့
 ယူကုပြုသောဘဝတံသံလည်း
 လှေငယ်များတို့ဘလှေသံလ
 ဓမ္မတရားစကားသစ္စာပြုစွာမှပြုသည့်ခံချိကရောက်စသည့်ကပ်သုံးသွယ်လည်ကိုယ်ဝယ်မရော
 ချစ်သာရကြောင်းစရင်းကောင်းတည်ကြပ်ကြပ်ဆုယူလို့
 မူဟုသုကြားမင်းစာတော်တွင်ပါသည့်စာတိုင်းမှတ်ကြပါကုန်သုတော်မြတ်စာပေါင်းတို့
 နှင်းကလိပြည်လတ္တံ့ကျားကြီးကညာသံလတ္တံ့ကွန်ကျားရောင်ဆောင်ရဲလို့
 ကလတ္တံ့သောကြီးလည်ထွန်တပ်ကြီးလည်ထွန်မကြာမတင်ဟုကလတ္တံ့
 တာပြစ်လတ္တံ့ဂုဏ်စွန်ဂုဏ်စွန်ပြန်မုတရားသသုတက်တက်ပြန်ပြန်လတ္တံ့တောင်ကြီးသိုးလုံးထွန်လတ္တံ့စကားသယုမားလတ္တံ့ကွန်လည်ရိုးကျားလည်ရိုးတရပ်စာစွန်ကားဘလယ်ဗြဟ္မာနောက်ဆုံးအင်း
 ကိုဟင်သာဟုကလတ္တံ့ဟင်သာကိုမုတ်ဆိုးလေးနှင့်ပြစ်လတ္တံ့မုတ်ဆိုးကိုထိုးရိုးရိုက်လတ္တံ့ထိုးရိုးကိုမိုးကြိုးပြစ်လတ္တံ့ကျားကြီးသားကိုကျားငယ်အမည်ပေးလတ္တံ့ကျားကြီးကကျားငယ်အမည်ပေးလမည်ကြကမတင်
 သိကြား

[illegible]

[illegible]

က

၌ဝင်သည့်မင်္ဂလာဝင်လောကောရားသောလူသားတို့သည်ချောမင်းပယ်လယ်လောကောလတ္တံ့ထိုသို့ပြီးမှသိကြားမင်းကားမှတ်များဘာတူပါလျက်ဘာပြင်းသက်ရောက်စေရန်လတ္တံ့ထိုသို့ပြီးမှ
ထိုကြီးထီးမြူဘာတူဆင်ရုံသာရတနာဆင်တော်မိုးလျက်လျှင်ဟစ်ကျော်သောင်းသောင်းမှတ်စာပေါင်းနှင့်မင်းကောင်းလာတော်မူလတ္တံ့စာရပ်မင်းကြီးစာလယ်မိုးရုံသို့ကညာရတနာလျှင်၅မီးဆင့်နှင့်တင်ရုံလာသားမိုလပ်ပါများနှင့်ပေးစီလ
တ္တံ့ရတနာစာတူတစ်မိမိမြတ်ကားမှတ်ပါးမိဘုရားဟုဘာများလှစိုလ်ခေါ်ဆိုလတ္တံ့။ သာရိပုတ္တရာထိုခါမင်းကားဘာမိလည်မရှိဘာဘာတည်မရှိဘဲဆင်ရုံလှလျက်ဘာမိလှသည့်စာစွာလျှင်လူတကာမြတ်၏မှတ်ကားပွက်၏မှတ်များတကာ
သောစွာဘာပါပြီးမင်းကြီးမူဟုဆင်ဖြူလည်မိုးရွှေစည်ထီးနှင့်ညှိ။ ညှိရောင်ခြည်ရွှေပြည်နှင့်တော်တော်လတ္တံ့ထိုမင်းဘုရ်တန်ခိုးဘာမပြင်းမြေ၏ညှိခြင်းလည်စည်မှတ်ကာသို့ညှိလတ္တံ့ဆင်တော်ပလ္လင်ဘာရပ်၌နှင့်တော်
ပွင့်လတ္တံ့ဘာမှော်မြော်တောင်ပပ်ယှဉ်ဖြူတွင်ထွန်ခံ။ မြို့ကားတောင်မှာချင့်သွေ့စိုတံခါးကြီးစွပ်ခုတံခါးငယ်စွပ်ဆယ်ဘာမှတ်ဖြူလတ္တံ့တောင်တံခါးတွင်ခံမခြေတုနေတည်လတ္တံ့မြစ်လည်မကောက်ရေလည်
မှော်ရေလည်တောက်ကျည်ကျည်မြောင်းမြောင်းစီးလတ္တံ့ရေပျိုးရေများလှတို့မစီးတောမှာကျားလည်လှကိုမကိုက်စေ့မြေဘုတ်ကြမ်းဘိုးကြမ်းစွပ်ကိုက်မိသံမင်းပွန်ရင်များဘုရားသိုက်။ ရာဘာတောင်ကကျားချင့်ဘိလူးစီးခံ။ မြို့
ကြီးစာမိပတ်ပျက်လတ္တံ့မှတ်းမှော်ဆုပ်ပိလာဖြူလည်။ သာပုခတ်လေသောဘိရောဝတ်မြော်မှော်စာရပ်တွင်သွကြွယ်ကြီးသားတရားမင်းဖြူလည်။ ငလျင်ဘကြိမ်များစွာလှတလည်သွကြွယ်ကြီးသားတရားကိုမင်းများဘ
လိုချစ်တတ်စေ။ သွကြွယ်ကြီးသားတရားနေသောမြို့ကားကျော်ဘောင်ပြည်ကြီးဟုရုံသို့လတ္တံ့ထိုသို့သောကာလ၌တောင်ကရွာမနှင့်မြော်ကရွာမစာချစ်ဖြစ်လတ္တံ့။ မြော်ကရွာမစာချစ်သို့များရည်ဘိုးချိုချိုလွယ်ရုံချောစီးလတ္တံ့။

အရှေ့တစ်ကြိမ်လိမ့်ရာသောခါဖြင့်အာရပ်ပြန်လေသည်။ သို့သော်ကြီးသားငါးရာကားစစ်ချီရာအာရပ်၌မီးကိုတပြာပြာရှစ်ရင်လတ္တံ့မင်းရံမျှတပ်မီးချွတ်မင်းလွှာအမြစ်ဆုံဝှာမြဲပါစေ။ ကောဇာသတ္တ
ရာဇ်ရှစ်ရာတွင်ကောဇာကိုပယ်တသပယ်ကိုရောသို့ရော၊ ခုမျှာ၊ ခုအတွင်းထမင်းမွတ်သိတ်ခြင်းဖြစ်လတ္တံ့၊ ခုအထက်၊ ခုတက်မှတက်လတ္တံ့၊ ခုတိုင်မှအိုးသို့အုဘုံခွေတက်တွင်မီးတပွင့်မြင်ပြမြင်ရှ်မြော်ခွင့်
အလုံးဆုံးလတ္တံ့။ ခုခွင့်၊ ခုတိုင်ပြေး၊ ခုခိုးသော်မျှတစ်စီးစုံလပ်၊ များကြာစွာတည်သောငှာသောငှာစုံလပ်လူများကိုစုံလပ်များဖက်ရှင်မီးလတ္တံ့မယားမမြဲသားမမြင်ကိုယ်လျင်အထီးရှိလတ္တံ့၊ ထိုရောအခါပြည်ကြီးအရှင်ဥသောပ
ကုသလူးလူးလျှင်ရှိလတ္တံ့၊ အရှေ့တောင်ပါးပင်လယ်။ ဘာကားဥပြာမည်သည်သော့စွလေ။ ဥပြာစကားမှာခြေမှားရှ်မင်းများအလုံးပုလတ္တံ့၊ ကုသလူးလူးလျှင်ရှိလတ္တံ့။
သတ္တရာဇ်ခင်ခွေလော့မြော်ဘက်ရှင်ရှင်မျှတစ်ခဲအသက်။ ခုသလို့ဝေဘင်ဆုံလုံးကိုဆိုသာသောတော်ခွေကိုဆိုလို့သည့်။ တောမ။ တာလိုင်။ မုသု။ မြေဗျာ။ ဗျာ။ ရှစ်။ ဘာလူလားရွှေဝဘာဆုံဆုံမသကထကားအလွှေရောဆုံဆုံသ
ည်ပြည်ရောသာယောင်သာယာသောသာသောတော်တော်ကသာရာကျော်ရှ်တသပယ်ကလျှင်ဥခွေစေ့ဆင်ပြုဆင်စုတ်ဆင်ခွဲစီးလူလတ္တံ့၊ တစ်ကိုတတ်တော်တင်လတ္တံ့၊ တစ်ကိုအတိဓမ္မာတင်လတ္တံ့၊ တရပ်ကလည်သို့ကညာဆက်လ
တ္တံ့ရှင်းမယ်ကမှက်ပတ်၊ စင်ရောလတ္တံ့၊ ရခိုင်ကလား၊ သောရောလတ္တံ့၊ တရပ်သို့သယားကလားမကျင်းမကြာထိုမင်းကျွန်လျှင်ဖြစ်လတ္တံ့၊ ထိုရောအခါမရောအပ်စွာမြေဗျာကိုရောင်ပါလေ။ ဆွေသတ္တရာဇ်သို့ဝင်မတိုင်သင်ကအောခွင့်စ
စ်ကြီးဖြစ်လတ္တံ့၊ သတ္တရာဇ်မှတောမမှမြော်လတ္တံ့၊ ထိုရောအခါမော်ခွင့်ခွင့်ခွင့်မင်းမျှဖြစ်တွင်ညီမမျှဆုံလတ္တံ့၊ ကျွန်ုပ်မက်မျက်လတ္တံ့၊ သောရေမင်ရှ်စစ်ကုသလို့ရှိကြီး၊ ပထမလတ္တံ့၊ ကောင်းမြတော်အရှေ့မြော်ကန်တော်အရှေ့

गद्य

၁

လျက်ပင်ရှေးကရန်ကြီးလမ်းဝှံးတွင်ဆီးလတ္တံ့ပြည်ထဲပြည်ပရွှေနှင့်မျှတကောပင်မျိုးကျိတ်တို့ကျက်သွံသွံ၍၍ပင်များလည်ရိုက်လတ္တံ့သို့ခမ်းလည်ပေါ်လတ္တံ့လှည့်ငယ်မျက်စိမျက်စိသည့်ကားမချွတ်ရသောကြောင့်စကားကိုပယ်မှုကားကမ္ဘာ
ပြီသည့်ယံတာလက်ရှိမှတ်လင်ကန္တသိဟိန္ဒုကျွန်တွင်းသာသနာသာဝကသရေခေတ္တရာ၅ဝဝပုဂံတွင်၁ဝဝဘင်းဝတွင်၂ဝဝဥသဘဝကးတွင်၁ဝဝသက်သာပန်တောင်းတွင်၁ဝဝစစ်ကိုင်းပရိသတ်ရံပြတ်လသောသံပြည်သာယာရံရတာမှာမို့
ပြီးမျှစွာအံ့သွါနဲ့ဆင်ဖြူလည်ဟူ၍ကန္တကြီးသားကိုမောင်ခွဲဖြစ်ကျိသည့်မှတ်ဟံကင်ကြင်းကိုသောင်တွင်တွင်သောင်ကိုယူမခိုင်ကြင်းကိုသောင်ကမံပါးကောင်းသည့်အခါကုဂါးလည်တက်ငါးလည်ပွက်သည့်ကြက်ယက်ခကျန်
အဋ္ဌာနကလည်ဆုပင်၍လည်တုသည့်အုပ်အုပ်ကျန်းပြည်သူ ဆော်ရိုးဘိမံခွင်ဆော်ပင်ဘိမံကိုငံမြို့ရိုးငရဲပြီးရွှေမီးမိုးရံရိုးလမည်ကြက်ယက်အချော်ပျံတော် ပေါ်ကလေးလမည်ထီးပေါင်ကားတွင်မင်းများကြိုးသိုရလမည်
ထီးပေါင်ကားတောင်ညောင်ပင်ကြီးရင်တပ်ရံခွင်သည့် ဆောင်းတွင်ခွင်းဝေဝေရွှေသို့လည်ရောနှံသစ်ဆော်သည့်စစ်ရောမင်းညီနောင်ရွှေဝမြို့သည့်က တို့ဖြစ်ပြစ်လမည်ကတော်စစ်သည့်မြစ်ကြီးဘလယ်မျှောတွ
ယကန္တကြီးဖြစ်လမည်ပေါ်ကုန်သွံမျှောငဲ့သေခွင်ပေါ်ကျမပေါ်လည်ချွတ်ပေါ်ချပ်လည်ပြေးငရဲဆွေရေရစ်တောမံ၍ကားသံပြင်လှိုကားသံရှင်ဆင်ကားစွယ်ပြီတစ်ဝံးဝံးခွင်အရံတိုးလှာမင်ကင်၍သို့မို့သည့်မသားစကားမမှန်အင်၍ကျန်တံ
ဆွယ်ပိုက်လိမ့်မည်မို့သည့်မမြေးစကားသွေသည့်အရေးမှန်ချိန်မည်ဆင်လည်ဆင်ကိုရိုလ်လုမ့်ပြုစလက်မန်ကျကိုအဘသိတတ်စေ ငမ္မာကန်စကား အလိုလိုလျှင်လှများသိုသိုပြုလတ္တံ့ငယ်ငံကြောင်ဟင်းငံမြစ်ဝပေါ်လတ္တံ့ဘိုခေါ်
ငံတောင်ထက်ဆီမိုးခွက်တောက်သည့်ဆီမိုးတလက်လက်ဘိုခေါ်တောင်များသက်သာတော်မြော်လတ္တံ့စတုတ္ထဘဋ္ဌတလျှင်ပွက်တထိုမံသို့ကြောလတ္တံ့မှဝေသလိုကာလှံဖြစ်ဝေမင်းကားအလောင်းတည်မဖြစ်သောသောယူယူမှာ

ပြစ်လေပြောသောထင်ထင်ရှားရှားမျှော်ကန်စကား။ အရှုပ်မရွင်းရှစ်ဘကျွင်းနှင့်ယွှန်းမင်ဆီရင်အင်စတင်ကိုနှုတ်လေမည်ကဋ္ဌာန်တောင်ပျားစားလေတ္တန်အထိဆုတ်သားဆင်ကျားမီးရှုလောကျားငွေရွရွလတ္တန်မရွာမြစ်ခိုမရွာမှအထိဖြူကျားမှားဘိလျာဗျ
 ဘိဝိတ်လက်ကိုသည့်ဆင်ကိုလျှံငှာလတ္တန်အထိဖြူစိမ်းမိုန်ဝင်းဝင်းသည့်မင်ကြီးမီးလတ္တန်အထိဖြူလည်ရော်ရန်လည်ပျော်သည့်ချင်းပေါ်တရုတ်ပြည်ရရှိင်မြစ်မသန့်သည့်ခိုသည့်ဘာထပ်ဝတ်ကာလှသည့်လက်ရှားသည့်တိုင်းကာပြည်
 ရွာသာလေမည်တပ်သောကိုတရုတ်ရေကြားလေမည်ထိုသောဘိလည်ညီညာရုံးစုတရုတ်ရေကြားလေမည်ကွပ်ကောင်းလည်နှာမောင်းပြတ်တိကအာမောင်းလည်ပြတ်ကြွက်မဝတ်လည်ပြတ်ပြတ်ဘေးတောင်ဘိကြွက်မဝတ်သားသာပြားတရုတ်
 တခုကိုကဋ္ဌာန်ရှာငံဆောင်လတ္တန်ကဋ္ဌာန်သည့်နှာထောင်တိ ကဋ္ဌာန်သတ်လည်အုပ်စိဘိကြွက်နှုတ်ပမျိုးကောင်းကျသည့်တိုက်ရမည်ကြွက်ဖိုတောင်ဘိနှင့် ကြွက်ဖိုလိုလိုကပတ်ညိုလည်မျိုးကောင်းသားထက်ရှားဖြ
 ပြကြကုန်စုံပုကကံမမပြေပြေတွင်နေသည့်မပြေကြီးလည်ညို ခံရုံးကိုကျက်ကြီးစိမည်ချောင်းလတ္တန်ကျက်ကြီးသားမှတ်ယူလေမည်ထိုသို့ခေတ္တအခါပြ သတ္တဘသစ်ဖြစ်လေမည်လှသုဘမှားတရားမပျက်ဆင်လ
 မည်ပြည်သုဘစမှလိုကကံကြီးအစတည်လတ္တန်ဖြစ်လေမည်ဆို သံဗိုရက်လတ္တန်လက်လေသောခါသိုသံသောသံသံသိုသိုရွာလတ္တန်အစမှလည်တဆောင်နှင့် မင်းကောင်စစ်ကိုင်းရေလတ္တန်တသွယ်တမူမိုင်းမောဝံ့ရှစ်
 ပြည်သိုဖြစ်လတ္တန်တသွယ်တမူစစ်ကိုင်းယုလအင်ဝဝစုပျော်ရော်လေမည်ဖြစ်လေမည်ဆိုသံဗိုလည်ရက်တရုတ်ပျက်သည့်တခုကံတမူယုယတပ်လည်မချွတ်ဘေးပျက်လေမည်ထိုနှုတ်မင်းကြွင်းအား အစွာအစဖြစ်လေသောဘိဝတ်ကတောင်
 ပြုပြုသုဘမှန်ညီတရုတ်တည်စုပျက်ကျလေမည်တောင်ရှာမရှင်ဖြောဖြာရှစ်မင်းစေတိုက်လေမည်မင်းကြီးလေရုရှာစုအစဉ်တ္တရာရိုက်ရော်လစ်တပင်ကိုင်းနှုတ်ဆော်လေမည်တရုတ်ညီရော်လေမည်တိုင်းစစ်သစ်ဖြစ်လေသောသားရှိတပ်တိုင်းနှုတ်
 စုဝကျားပျားအကြံရွာစသည့်ပြည်ရွာစံရောင်မှန်ပျားအဝတ်တရားအစဉ်မချွတ်တည်။ သတ္တရာရိုက်ညီသုဘမှန်ဇက်မချွတ်ရော်လေသောဘိတရုတ်ကြီးသည့်မီးလေမည်မီးလေသောဘိသိုလှင်

တောင်ဦးသို့တို့ကြလိမ့်မည်သိပ်ကွယ်ရာအဆုံးမကသို့ရှာဟိလေ။ အဆုံးတောင်ခြေပါးမှပါလေ။ ဦးဦးစကောင်းစိုးရှောင်းတောင်စသည့်ပြည်ကြီးတကြားစါးရသော်လည်းရှစ်ပါးဝဇ္ဇာရပ်ဝမ်မသာနှင့်လက်ရှိသည့်ဥဒ္ဓါသို့ထား
ပါငွေတို့အသုံးရပ်လတ္တံ့။ တောင်နှင့်မြောက်ကားမချစ်ရန်စစ်ဖြစ်လတ္တံ့။ ကပ်ပြင်တွင်ထင်ရှားတလျှင်ရှောင်လတ္တံ့။ လူတို့သုတောင်တောင်နှင့်အမျှဖြစ်လတ္တံ့။ ယူဝေလော့ရှောင်းငယ်ရေမျက်တပြင်ပြည့်အရေလယ်ပြင်တောင်
ကြီးတွင်ကားထိုမင်းချည်းထိုမင်းကားထမဟုတ်သောရိုးချည်းထိုရေမျက်အကားရေမျက်မဟုတ်ထမင်းစီပြုတ္တာလေးကြီးသင့်တော့သည့်အသုံးချည်းသည့်အသုံးကြာအသုံးသုံးတည်းအရေကိုကြည့်လည်မဲ့မျက်ရည်ပကရပ်က
ရင်လေးတိုင်စဉ်နှင့်စောခင်ဂိုကြည့်ရေလည်သည့်ကိုရေလှတောင်ငွေလုံးပူအံ့အံ့မတောင်သို့အမျှသို့ရှာဟောင်းဖြစ်ရှိရှာဟောင်းဝင်အံ့သည့်တကား
ငယ်ပေါ်သစ်ကျစ်ကျစ်တို့ရှိရာရှိထင်တလျှင်ရှာလတ္တံ့။ ကံလေးမဟုတ်ကြကံခွဲလော့ခွဲအံ့မင်းတပျက်ကကရိစွာလတ္တံ့ကြံသလော။ အသားချင်းချင်းလောင်းမင်းအလိုတက်လတ္တံ့။ ဦးသားလောင်းသောင်း
မြော်မျက်အကိုအပိုင်အုပ်ချုပ်လတ္တံ့။ တလျှင်အုပ်ထပ်ရှစ်ကားစေခံမြေကျွန်လျှင်ဖြစ်လတ္တံ့။ မြေဥချစ်ဆက်ဆက်လတ္တံ့။ ဆက်လသောဘိပြည်ရှာအလွန်သိတ်လတ္တံ့။ ထိုမျှအလွယ်ရှာငယ်ဆက်ကားမင်းအညာကထိုရှာရပ်အုပ်လမည်။ ထို
အုပ်လေးပင်ရှာတည်းတွင်ပေါ်လျှင်ရေသွန်းဘိတပင်သေချောင်တပင်ရှင်မထင်ကြည့်သတိတိမြေဥပြည်လျှင်စည်လသောဘိပြည်သစ်သို့ဆုလှတို့ထင်ရှားအံ့မကြီးရှားလည်ဟောလတ္တံ့။ ကျားကြီးရှောင်ရှောင်တက်လတ္တံ့။ တလျှင်တို့လည်
မြော်လတ္တံ့။ ထိုသောကာလထိုမျှပြည်သို့အံ့သို့အံ့သည့်ပူလတ္တံ့။ အံ့မင်းမင်းရှင်ဆိုင်ခံအံ့ပြောင်းသည့်မကောင်းလှညောင်းကာသာအရေတောင်ခြေထိပ်ပွေတာနေသည့်ပြိုင်းမင်းလောလလျှင်ထိုပြိုင်းမင်းအံ့မြော်လတ္တံ့။ ပြည်သို့

၁၁

ဆုတောင်းဖြိုင်းမင်းတောင်းကိုတောင်းလေမည်။ ထိုမင်းသတ်စွယ်ဝပြောစွယ်သည့်ရွာပြည်ဘသစ်ဖြစ်လတ္တံ့။ သူကြီးသူတောင်းသူဟောင်းတို့သာရွာလတ္တံ့။ ဖြိုင်းနှင့်ပေပင်ဘာကျမဝင်သည့်မိတ်ခင်ဆွေကြီးဖြစ်လတ္တံ့။ ပေပင်ကားမိုးဖြိုင်း
ကားရှိုးသည့်စွယ်ဆိုးလူတကာပေပင်ဘောရင်းကြီးရွာဘင်းကိုနှင့်လှိုဖြိုင်းလှိုပိုင်လတ္တံ့။ မိုင်းလေမည်။ ဘင်းတွင်းငါးသားရေပိုးမွှားကိုဖြိုင်းကားဘလှိုတော်လတ္တံ့။ မကောင်းမှုကိုကြော်လတ္တံ့။ ငါးကြီးတရောဘဆွေသားချင်းရေကန်ရင်း
တွင်ပျော်လတ္တံ့။ ကြံစသိစေ။ ထိုဖြိုင်းဆွေသားမတရားကိုမိုးသည့်စွယ်ဘရောင်လိပ်ညီနောင်စောင်လတ္တံ့။ ညီနောင်လိပ်ဘားတဘင်းသွားစွဲချားလေမည်ဖြိုင်းလှိုဘာကန်စီးလေမည်။ လူတို့မလိုမကြည်ညိုသည့်မဆိုလင့်ဘာစွယ်မပြဘဆို
တံ့ချိုကိုတတ်လှစေလှများတို့မှတ်ကျလေရာထိုပြည်သူလူတို့ ချမ်းသာများလတ္တံ့။ ကောင်းမှုရာသိုလ်ပွားလတ္တံ့။ သက်သတ်မစီးလှိုဖြိုင်းဘားလည်ဆယ်ပီးသိလှ စောင်လတ္တံ့။ တရားစာယူဖြောင့်လတ္တံ့။ ယူဒ်ကိုလှသစ်
လှိုငွေစားတည်မှတ်။ ပူးမင်းဘောသားမင်းကားပယောဗြ စ်လတ္တံ့။ နှစ်ယောဗ်မင်းကားမင်းထီးဘလှိုဖြစ်လတ္တံ့။ တောင်လကျာတမင်းကြီးတယောဗ်မြော်ပေလတ္တံ့။ မင်းထီးပယောဗ်ဟိန္ဒပယောဗ်ဖြစ်လတ္တံ့။ ထိုမင်းလက်
ချင်ကားသွင်သွင်လက်တီးတင်လည်များလတ္တံ့။ ဘူးတောင်တောင်လွယ်လတ္တံ့။ လူတို့စာယူများလတ္တံ့။ လက်တီးတင်များစွဲပြည်ရွာပြည်လတ္တံ့။ သို့သားလည်ပွေးပယောဗ်လည်သွန်မိမ္မမှတ်ကိုငါးသပြည်သွန်းစမှဘုံးဘချင်းချင်းလှိုမင်း
ကမလွတ်ခတ်ကျလတ္တံ့။ ဘာချင်းချင်းလှိုလောင်းမင်းဘလှိုတင်လတ္တံ့။ သတ္တံ့ရကပ်ရောက္ခရကပ်ခွတ္တံ့ရကပ်ပလ်းလှိုကြိန်လတ္တံ့။ ထိုဘဖြစ်ကိုလွတ်လှိုမူကားပညသိစွဲဘဌာသိဂါးခသသိဝပါးဤတရားကိုကျင့်သို့
ကန်ပါမင်း။ ဒေသိစွန်ကယောကျားပြောဘုံးဘဌာမသိုတိုင်ဘောင်ပြည်ကြီးလောင်းဘုံးမှဝမသိုတိုင်ဘောင်ငြိမ်မူလတ္တံ့။ ဒသမသိုယောဗ်သတ်စွယ်ဘလှိုရာရာထင်ရှားမင်းတရားလှိုယောဗ်လတ္တံ့။ ဤဘစရတပေါင်း၇ခုမူလှိုရောင်း

[illegible]

၆

ချောင်းကားသာမရပါ။ ပြည်ရွာမှ ကံလွန်း ကျည်မည်ပျက်ခါနီးကို ကုန်ကြီးသားစောခံမှာ ဆည်းလျှင်လျှားစာလို့ လာလေမည်။ လာတိုပြီးလျှင် ကုန်သိုတာက သည်စုံမက ပြည်ကြီးဘုရားလေမည်။ ပစ္စင်ယ ကိုဘာကလဲ ဘိမိ ရွှေခင်းလေမည်။ ပစ္စင်ယ လည်ဘာက
ယံတုံလည်မဖြစ်မိကို ဆွလေမည်။ ကုန်သေလျှင် ပစ္စင်ယ လည်ဘာက ယံသိုတာက လေမည်။ ပစ္စင်သေပြီးတောင့်ရပ်နီးက စာသာ ကြွေရုံမှ လှတုံလေချင်သေပြည်ကို ဘုရားလေမည်။ ဘုရားသည် ကာလတောင်စာရပ်က စရုံစစ်ကြီးရောင်လေမည်။ စစ်ကြီးလည်
ရောင်မင်းလည်ပျက်သည် စောခံက ကားမင်းဆန်လတ္တံ့။ ကားမင်းသားကို သိကြားစာမည်ပေးလတ္တံ့။ ကားမင်းသားကားလျှင်လျှားမကြာစောသာ ရှေ့ရုံမနေသင့်လှစွာ သက်သာယံတောင်းပြောင်းရုံရှိကြီး တည်လေမည်။ ရှိကြီးလည်တည်ရှင်းမယ်
ပြည်ကဆင်ဖြူဆက်လတ္တံ့။ ရှေ့ရုံဆင်တော်ထားလတ္တံ့။ ဆင်တော်လည်ရောင်က ကျော်စာရပ်ပြည်လင်းရှင်းလျှိုးသားကျော်ကြားရခိုင်ပိုင်သည်ညွတ်ခံ တပ်ချွန်သရေမင်းများသခင်ရွှေထွက်ဘုရင်ဟုခံလေမည်။ ကား
မင်းမိဘုရားမှူးဆေးသားလောကားမင်းသားကားရှည်လျှားစာ နှယ်သက်တော်ရှစ်ဆယ်လေမည်။ များစွာစာလျှင်ကြီးကို ပေးလတ္တံ့။ ရွာပြည်သာရုံရတနာနီးပြီး ပြီးရွာလတ္တံ့။ ကဆုန်လမှပြီးမီမှ ဘိမိစာပေါင်းတံခွန်ရှောင်
လေကုန်ကဆန်စာရုံဖြစ်ခြင်တော်သလင်းကာပြန်ခြင်းသီးသီးပြည်ကြီးဘုရားသိုဆွလတ္တံ့။ လျှင်လည်လျှပ်လတ္တံ့။ မြော်ဆိတ်မတရားလေတောင်သွားလတ္တံ့။ ကြယ်ကြီးစာပီးကြယ်နာယံနားသော်လျှင် ကြီးတကြားဝတ်ဟုရုံ
ဝတ်မသွန်ပျိုးစေ့ရုံကွာသိုထားပါ။ ဘိလျှာရှစ်သောင်းစေကြောင်တောင်ပေါ်ကို သွားလတ္တံ့။ မတရားသောလှတုံဖြူစာသားကိုလည်စီးလတ္တံ့။ လျှားငိုသံစာသံဆင်ခိုင်ခိုင်လတ္တံ့။ ထိုထိုရှစ်တုံစာသားကျိုးရုံကြီးရုံဘုတ်လတ္တံ့
ဘုတ်ဘုံကျော်ရစ်နားပကတိဘုတ်တယ်လေလတ္တံ့။ ရွှေပြောင်ရေမင်းစာလို့လတ္တံ့။ စာကြာသည့်သံရွှေသာညီရုံမှူးရှင်ရှင်နီလှစ်ပါးဖြစ်သော်ရှစ်ကာပြန်ပွဲကြုံလတ္တံ့။ တောင်မိလောင်သို့ကုန်စောခံမကြောင်းတောင်းတောင်းချင်းတုံ

[illegible]

[illegible]

၁၁

မှိုက်မှိုက်ကြိုးကြေးနီပစ္စလောဟာရာသောပုရပိုက်တို့နှင့်လေးမျက်နှာတို့တလောက်တဆူစီစွဲ၍ရွှေနှင့်တော်ရွှေတွင်ပုရပိုက်တို့ဆူကိုကိုက်၍ကြည့်လတ္တံ့နိုးထိုပစ္စသောပင်ကြိုးနှင့်ရွှေပုရပိုက်တွင်စါရင်းရှိသောသုတို့ဘေးကားရွှေတရားနှင့်အတူ
ပုဆိုးကောင်းတသိနှင့်ထိုက်ကိုဝတ်ရလတ္တံ့နိုးမှိုက်ကြိုးကြေးနီပစ္စလောဟာရာသောပုရပိုက်တို့စါရင်းရှိသောသုတို့ဘေးကားမျိုကြိုးကြေးနီပစ္စလောဟာရာသောပုဆိုးတသိနှင့်ထိုက်ကိုဝတ်ရလတ္တံ့နိုးရွေးရပုရပိုက်တွင်စါရင်းရှိသောသုတို့ဘေး
ကားဘလှပပေးခြေသောကြောင့်မဝတ်ရကုန်တောင်မျက်နှာကမ့်ကျည်းပစ္စသောပင်ပေါ်လတ္တံ့နိုးထိုဟန်ကျည်းပစ္စသောပင်နှင့်စတုမတုဟူသောဘရသောထောပတ်ကကားစစ်သောသိတကမ့်သလေးထမင်းတို့ကိုရွှေစွဲတင်နှင့်ခင်း၍ကြေးလတ္တံ့နိုး
ပုရပိုက်တွင်စါရင်းရှိသောသုတို့ဘေးကားရွှေစါးပွဲတင်နှင့်ခင်း၍ကြေးလတ္တံ့နိုးမျိုကြိုးကြေးနီပစ္စလောဟာရာသောပုရပိုက်တွင်စါရင်းရှိသောသုတို့ဘေးကားမျိုကြိုးကြေးနီပစ္စလောဟာရာသောစါးပွဲနှင့်ခင်း၍ကြေးလတ္တံ့
ရွေးရပုရပိုက်တို့စါရင်းရှိသောသုတို့ဘေးကားဘလှပပေးသိလမ့်ကြောသောကြောင့်မစါးရမဝတ်ရကုန်ပုတ်သားလေးယောက်လေးစုံကိုတံတစ်ယောက်သံကျံရက်သံလှက်သံတံတိုင်းရံလှက်လှက်စွဲရံအမြဲစောင့်လတ္တံ့
မြော်မျက်နှာကသရက်ပစ္စသောပင်ပေါ်လတ္တံ့နိုးထိုသရက်သီးကားလုံးပတ်သီးထွာစွဲဖိုအလှားသီးတောင်ထွာစွဲဖိုထိုသရက်သီးကိုဘသက်တရားရှိသသုသန်ပင်ဖြူနားပင်းကုန်းကုသွံအသောသုတို့စါးရသည့်ရှိသောအဆဲခြေခံစာရွယ်ဖြစ်
ပေလတ္တံ့နိုးကိုဆွဲခြော်ပါသောစာရွာရှိသသုသန်ပင်ဖြူမျက်စိကနိုးနားပင်းဆွံအကုန်းကုရှိသောသုတို့သည့်ထိုစာရွာရသရက်သီးကိုစါးကြရလျှင်တဆဲခြေခံစာရွယ်သာဖြစ်လတ္တံ့နိုးထိုမှတပါးသောယောက်ကားမျိုမစာကြီးစာရွယ်အငယ်အလ
တံတိုင်းတော်လျှော်တောင်ဝတ်စရာသောရတနာအတိုမျိုးရွှေလတ္တံ့နိုးပုတ်သိကြားတို့မျှဆင်း၍ရွှေစေလတ္တံ့နိုးပုဆစ်နှင့်စောင့်ရွှေလတ္တံ့နိုးရွှေပုရပိုက်ရွှေပုရပိုက်မျိုကြိုးကြေးနီပစ္စလောဟာရာသောပုရပိုက်တို့တွင်စါရင်းရှိသောသုတို့

ဆိုက်လတ္တံ့ဆင်ဖြူလည်သဘောဆိုက်လှလတ္တံ့၊ ငါ့သောသဘာဝတော်ကိုထိုမင်းလောင်းသည် ဖြူလေလတ္တံ့၊ သိဟိုဠ်ကျွန်းပင်ဆယ်ဝါရသောသူသည် လာရာမင်းကြီးကိုဆုခွင့်သင်လေလတ္တံ့၊ ထိုပြည်ကိုသိကြားပေသဖြင့် စရာလေလတ္တံ့၊
မှက်ရှာကုသိုလည်သွတ်လတ္တံ့၊ စင်းလည်ကိုးထပ်ရံလတ္တံ့၊ ဖြူးလေးထပ်ကိုတထပ်စီ၊ တဖူးစင်းလတ္တံ့၊ ချစ်သားသာရီပုတ္တရာထိုမင်းကြီးဘလောင်းသည် မဟာစောဓိပတိကို ချီးမွမ်းရာ၊ ဘိဟုဖြင်းရထားစီးရာ၊ မိတ္တရာလေးယောင်မောင်းမမိသ၊
ဘုရားဘုရားတို့နှင့် စစ်သောင်းလေးတောင်သောရထားတို့နှင့် သာကုသွားလတ္တံ့၊ ရေဆေးဆယ်ကျဉ်ကျေးချောင်းကျဉ်ကျေးတို့သို့ လည်မင်းကြီးဘားပုဏ္ဏားကတော့ ကြလတ္တံ့၊ လှူမျှတရာတပ်၊ တို့သည်လည်ထိုမင်းကြီးဘားပုဏ္ဏားကြကုန်လတ္တံ့၊
ထိုလှူမျှတို့ကိုမင်းကြီးသည်မှတ်တို့၊ ဘဝတံမှတ်တို့ထပ်မင်းတို့နှင့် ဝတ်စေလင်းစေလတ္တံ့၊ ရေဆေးဆယ်ကျဉ်ကျေးချောင်းကျဉ်ကျေးတို့ကိုလည်မှတ်တို့ထပ်မင်းဘလောင်းတို့နှင့်စား သောစေလတ္တံ့၊ ချစ်သားသာရီပုတ္တရာထိုမင်းကြီး သည်စော
မင်းကိုပုဏ္ဏားပြုလှူသောရေတော့ပြည်သာယာသို့ရထား စီးရာပြန်လတ္တံ့၊ ဘုမ္မတို့ရကုသိုလ်သဘောသမိုင်းစတုလောကပါ၊ လာမှတ်သားလေးယောင်တို့နှင့်တ ကုသိုကြားမင်းသည်ဝမ်းဖြော်ဝမ်းသာသာနေခါလတ္တံ့၊ မင်း
ကြီးသည်သိကြားမင်းကိုဖြူလှူသောလှူဝမ်းဖြော်ဝမ်းသာသို့လ တ္တံ့၊ စေလေယျသတ္တဝါ၊ ဘလောင်းတို့သည်လည်အတိုင်းထက်စာလှူဝမ်းဖြော်ဝမ်းသာသို့ကြလတ္တံ့၊
တွင်လည်ယင်ဆွေးမှတ်တို့လည်မမုန်းစား ကိုးဆယ်ဖြော်ပါးသောဘုရားတို့သည်လည်း မရှိကုန်သည်ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဖြစ်ရသည်လည်မနော်ဖဲကြည်ပေလတ္တံ့၊ စုံရေတသွယ်ဆွဲရေတသွယ်စီးလတ္တံ့၊ ချစ်သားသာရီပုတ္တရာမင်းပုဏ္ဏားသေဋ္ဌာသို့
ကြယ်အစရှိသောသူတို့သည်လည်ချစ်သာစွာရှိကြကုန်လတ္တံ့၊ ချစ်သားသာရီပုတ္တရာထိုမင်းလေးမင်းလောင်းကိုမတော့မကြုံသောသူတို့သည်ကားဘုရားတရားသမ္မာရတနာသုံးပါးကိုမရှိမသောသူ၊ ဘမိဘဘာသာသက်ကြီးပေ
သာသက်ကြီးမဝေမမြင်မလေးမဆုံးသောသူ၊ ဘလှူကိုမပေးသတင်းသိလက်မခံသောသူ၊ ရတနာသွယ်သို့ဘလောင်း မချည်းမကပ်သောသူ၊ သုဘသက်သုဋ္ဌာကိုပြစ်မှားသောသူ၊ သုမယားသုလင်ကိုပြစ်မှားသောသူ၊

[illegible]